

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието

Българска агенция по безопасност на храните

Областна дирекция по безопасност на храните - .....

Контролен лист за проверка на животновъдни обекти предназначени за отглеждане на свине за спазване правилата за хуманно отношение към животните

ОДБХ Вид на проверката:

първа	рутинна	повторна	друга
-------	---------	----------	-------

обект с вет. регистрационен №BG Номер на проверката

капацитет на обекта Дата на проверката

Област Име и фамилия на инспектирация
 Населено място
 Пощенски код

Данни за обекта: Тип на обекта (може да се отбележат няколко възможности)

репродукция угодяване производство на прасенца завършен цикъл

Брой животни в обекта към датата на проверката

Дата на първо заселване:

Дата на реконструкция:

	Изисквания			Коментари
		Да	Не	
1.	Управленски практики и персонал			
1.1	Определен персонал занимаващ се с практиките за хуманно отношение (със заповед или друг вътрешен документ)			
1.2	Персонала, който се грижи за животните е обучен по изискванията за хуманно отношение Собствениците или ръководителите на свиневъдни обекти организират обучение на гледачите за спазване на правилата за хуманното отношение към животните (наличие на протоколи от обученията)			
1.3	Персонала не се отнася грубо към животните			
1.4	Животните не се третират с електрошок, удрят силно с тояги или др.			
1.5	Не се влачат животни в съзнание или такива, които не са способни да се движат. (Зашеметените животни могат да бъдат влачени)			

☒ Гр. ...., бул./ул. "....." №

☎ +359 (0) ....., ☎ +359 (0)....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED Ниво 2, TPL-AMBER Ниво 1, TPL-GREEN Ниво 0, TPL-WHITE

1.6	1. отбиването се извършва след 28-ия ден от раждането; 2. отбиването може да се извърши и на 21-ия ден, при условие че прасетата бъдат преместени в основно почистени и дезинфекцирани помещения, изолирани от помещенията, в които се отглеждат свинете майки; 3. отбиването може да се извърши и по-рано в случаите, когато обслужващият ветеринарен лекар прецени, че това се налага за опазване на здравето на майката или прасетата			
1.7	На животните е осигурена възможност за постоянен достъп до достатъчно количество слама, сено, дървесина, дървени стърготини, гъбен компост, торф или смес от такива материали при условие, че те не застрашават здравето им			
1.8	Малтретираните от събратята си животни и свинете с повишена агресивност и прояви на канибализъм се държат отделно от групата			
1.9	Медикаменти със седативно действие (транквиланти) не се използват рутинно за улесняване на смесването на групите и се ползва консултация от ветеринарен лекар			
1.10	На женските свине след първо заплождане и свинете майки е осигурен постоянен достъп и в достатъчно количество материали като слама, сено, дървесина, дървесни стърготини, гъбен компост, торф или смес от тях, което им дава възможност да ровят и активно да се занимават			
1.11	Мерки за намаляване на агресията в групите			
2.	Инспекции			
2.1	Животните са поддържани в добра кондиция и в добро здраве			
2.2	Извършва се ежедневен контрол върху здравословното състояние на животните и се води документация			
2.3	Предприемат се всички необходими мерки за предотвратяване на прояви на извратен апетит и агресия в групите.			
2.4	Болни и наранени животни се изолират в помещения с удобна постеля, наличие на храна и вода.			
2.5	За болни и наранени животни се полагат нужните грижи и им се осигурява ветеринарномедицинска помощ			
2.6	Въпреки изявата на клинични признаци, бременните свине не се третират срещу външни и вътрешни паразити			
2.7	Автоматични съоръжения и оборудване - инспектират се ежедневно и се води документация			
3.	Водене на документация			
3.1	Води се документация за проведените лечебни третираня и манипулации от отговарящия за фермата ветеринарен лекар			
3.2	Собственика на фермата води документация за умрелите животни			
4.	Свобода на движение			
4.1	Женските свине след първо заплождане и свинете майки не се отглеждат вързани			
4.2	В стопанства, в които се отглеждат по-малко от 10 животни, те се отглеждат в индивидуални боксове при условие, че имат възможност да се обръщат			
4.3	Площта за почивка на свинете е чиста и позволява на			

☒ Гр. ...., бул./ул. " ..... " №

☎ +359 (0) ....., ☎ +359 (0)....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   Ниво 0, TPL-WHITE

	всички свине да лягат и да се изправят без затруднения и да виждат останалите животни			
5.	Сгради			
5.1	Обори за отглеждане- огради и съоръжения, конструирани без заострени ръбове			
5.2	Подови повърхности <ul style="list-style-type: none"> - подходящо конструирани съобразно размера и теглото на животните - подходящи за почистване и дезинфекция, - подходящо конструирани, така че животните не се подхлъзват или падат и поддържани по начин, изключващ нараняване и страдание на животните - Ако не е осигурена постеля, пода представлява твърда, гладка и стабилна повърхност - Осигурява постоянен достъп на всички животни до денирано и чисто място за лежане 			
5.3	а) Отглеждане на нерези			
5.3.1	Боксовете за нерези са конструирани и разположени така, че позволяват на нереза да се обръща свободно и да вижда, чува и подушва останалите свине Свободната подова площ за всеки възрастен нерез да е най-малко 6 m ² .			
5.3.2	Когато бокса се използва за провеждане на естественото заплождане свободната подова площ за всеки възрастен нерез трябва да е най-малко 10 m ² и бокса да е свободен от всякакви препятствия и пречки			
5.4	б) Отглеждане на свине майки и младите женски на първо заплождане			
5.4.1	Когато подовата система дава възможност за ровене, на свинете, една седмица преди очакваното раждане, е предоставен в достатъчно количество подходящ за изграждане на гнездо материал (1)			
5.4.2	Свободната площ в родилния бокс зад свинята е достатъчна и подходяща за нормалното протичане на естественото или асистирано раждане			
5.4.3	Родилните боксове имат монтирани приспособления за защита на прасенцата като родилни парапети напр.			
5.4.5	При групово отглеждане свободната подова площ за всяка женска след първо заплождане е най-малко 1,64 m ² , а за всяка свиня майка - 2,25 m ² (1)			
5.4.6	За групи от по-малко от 6 животни свободната подова площ е най-малко 1,80 m ² /женски след първо заплождане и 2,48 m ² /за свине майки (1)			
5.4.7	За групи от 40 или повече животни минималната подова площ е 1,48 m ² /за женски след първо заплождане и 2,03 m ² /за свиня майка (1)			
5.4.8	За женски след първо заплождане най-малко 0,95 кв. м от площта им, и най-малко 1,3 кв. м от площта на бременните свине майки представлява плътен гладък под, като не повече от 15 % от него може да е с дренажни отвори (1)			
5.4.9	Когато женските свине след първо заплождане и свинете майки се отглеждат в помещения с бетонен решетъчен под, максималната ширина на отворите и минималната ширина на преградките трябва да бъде съответно 20 мм и 80 мм (1)			
5.4.10	Женските свине след първо заплождане и свинете майки се отглеждат в групи през периода от 4 седмици след заплождането до 1 седмица преди раждането (1) до 1.I.2013 г., свинете майки и женските свине след			

☒ Гр. ...., бул./ул. "....." №

☎ +359 (0) ....., ☎ +359 (0)....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   ☒ Ниво 0, TPL-WHITE

	първо заплождаване могат да се отглеждат поединично в бокс с площ най-малко 2,5 кв. м			
5.4.11	Помещението, в което се отглежда групата, има дължина най-малко 2,8 м, а в случаите, когато групата е по-малка от 6 животни - най-малко 2,4 м (1)			
5.5	в) Отглеждане на бозаещи прасенца			
5.5.1	родилните боксове са със сух и удобен под за лежане до свинята майка и имат площ, която позволява на всички прасета да почиват едновременно, покрита с постеля от слама или друг подходящ материал;			
5.5.2	В родилните боксове, прасенцата трябва да разполагат с достатъчно пространство, за да бозаят без затруднения			
5.5.3	наличие на топлинен източник, който осигурява температура на въздуха: а) от 30 до 33 °С за прасета от 1- до 3-дневна възраст; б) от 28 до 30 °С за прасета от 3- до 7-дневна възраст; в) от 25 до 28 °С за прасета от 7- до 14-дневна възраст; г) от 23 до 26 °С за прасета от 14- до 21-дневна възраст; д) от 19 до 22 °С за прасета от 21- до 28-дневна възраст; е) от 16 до 18 °С за прасета от 28- до 35-дневна възраст;			
5.5.4	Циментовите подове за прасенцата имат широчина на отворите не по-голяма от 11мм и широчина на преградките между отворите най-малко 50мм (1)			
5.6	г) Отбити, подрастващи и прасета за угояване			
5.6.1	при групово отглеждане на подрастващи прасета и прасета за угояване на всяко от тях осигурената свободна подова площ е най-малко: а) 0,15 кв. м - за прасета с тегло до 10 кг; б) 0,20 кв. м - за прасета с тегло от 10 до 20 кг; в) 0,30 кв. м - за прасета с тегло от 20 до 30 кг; г) 0,40 кв. м - за прасета с тегло от 30 до 50 кг; д) 0,55 кв. м - за прасета с тегло от 50 до 80 кг; е) 0,65 кв. м - за прасета с тегло от 80 до 110 кг; ж) 1 кв. м - за прасета с тегло над 110 кг;			
5.6.2	Когато свинете се отглеждат групово в помещения с бетонен решетъчен под, максималната ширина на отворите и минималната ширина на преградките е съответно: 14 мм и 50 мм - за подрастващи прасета; 18 мм и 80 мм - за прасета за угояване; (1)			
5.7	1. Вентилационна система с циркулация на въздуха 0,2-0,5м/сек 2. Установява се, че въздушната циркулация не се отразява неблагоприятно върху животните			
5.8	Нивото на шум се поддържа, колкото е възможно по ниско, но максимум до 85 децибела, внезапния шум се избягва			
5.9	относителна влажност – 70-85%			
5.10	концентрация на газовете: CO ₂ – 0,3% NH ₃ – 0,2% H ₂ S – 0,001% в границите на нормата			
5.11	1. Свинете не се държат в постоянна тъмнина 2. Осигурени са нужните периоди на почивка от изкуственото осветление; 3. Осигурени са адекватно изкуствено или естествено осветление не по-малко от 40 лукса през деня и до 30			

☒ Гр. ...., бул./ул. " ..... " №

☎ +359 (0) ....., ☎ +359 (0)....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   ☒ Ниво 0, TPL-WHITE

	лукса през нощта			
5.12	При подрастващи прасета и прасета за угояване, при наличие на агресия и/или канибализъм, провежда ли се наблюдение за установяване на причините, като се взема предвид храненето, условията на отглеждане и гъстотата на животните в помещението.			
6.	Оборудване			
6.1	1. Има осигурена система за изкуствена вентилация 2. Монтирана е и резервна такава в случай на аварии с основната и тя осигурява достатъчно обръщение на въздуха 3.Има монтирана алармена система в случай на аварии и спиране на въздушната циркулация			
6.2	Рампи за разтоварване- конструирани без заострени ръбове			
6.3	Съоръженията са конструирани и третирането на животните е такова, че не се предизвиква подхлъзване и падане по време на придвижване, товарене и разтоварване.			
7.	Храна, вода и други субстанции			
7.1	Осигурено е достатъчно количество пълноценна храна за всяко животно, съответстваща на неговата възраст, порода, технологичната група и тегло			
7.2	съоръжения за хранене и поене са конструирани така, че се избягва контаминацията им с нежелани субстанции			
7.3	Всички свине се хранят най-малко веднъж на ден			
7.4	Когато свинете се хранят групово и не “на воля” непрекъснато или чрез автоматична система за индивидуално дозиране, има ли всяко животно достъп до храната едновременно с останалите в групата			
7.5	Всички свине над двуседмична възраст имат ли постоянен достъп до достатъчно количество чиста и прясна вода			
7.6	При групово отглеждане женските свине след първо заплождане и свинете майки трябва да бъдат хранени по начин, който дава възможност всяко животно да получи достатъчно количество храна, дори когато е налице конкуренция при храненето			
7.7	Всички женски свине след първо заплождане и пресушените свине майки трябва да получават достатъчно количество обемисти, влакнести и високоенергийни храни;			
8.	Хирургични манипулации			
8.1	Няма подозрение, че изпиляване или подрязване на третите резци на прасетата се прави след 7-мия ден от раждането или не се постига гладка цяла повърхност;			
8.2	Не съществува съмнение, че кастрацията на прасетата се извършва чрез разкъсване на тъканите(коментари на фермера или липса на инструменти за извършване на кастрация по други методи)			
8.3.	Спазва ли се забраната, освен с терапевтична или диагностична цел, да се извършват манипулации, които водят до промяна на костната система на животните, или загуба на части от тялото - купиране на част от опашката и рязане на зъби (купира ли се опашки в обекта?)			
8.4	Съществуват писмени доказателства, доказващи, че кастрирането или купирането на опашките не се практикува след седмия ден от раждането и без да се прилага анестезия и допълнителна аналгезия от			

☒ Гр. ...., бул./ул. "....." №

☎ +359 (0) ....., ☎ +359 (0)....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   ☒ Ниво 0, TPL-WHITE

	ветеринарен лекар.			
8.5	Купирането на опашките и намаляването на зъбите на прасетата не се извършва като рутинна дейност и без доказателства, че има наранявания на вимето на свинете-майки или ушите и опашките на другите прасета			
8.6	Преди извършването на купиране на опашката, взети ли са други мерки с цел да се предотврати хапане на опашките (други вредни навици), като се имат в предвид жизнената среда и гъстотата на отглеждане			
8.7	Няма основание да се смята, че разрешените от закона манипулации(кастрации, ампутации и др.) върху животните не се извършват от ветеринарен лекар или друго специално обучено за това лице или с неподходящи инструменти и техники и при лоши хигиенни условия			
8.8	Няма основания да се смята, че се извършват и други не разрешени манипулации(ампутации или хирургични вмешателства, носни халки и др.) върху животните			
9.	Развъдни практики			

(1) От 1 януари 2003 г. изискванията се прилагат във всички новопостроени или въведени в експлоатация след тази дата свиневъдни обекти; От 1 януари 2013 г. изискванията се прилагат за всички свиневъдни обекти.

КРАТЪК ДОКЛАД ЗА ИЗВЪРШЕНИЯ ОФИЦИАЛЕН КОНТРОЛ (ЧЛ. 13 ОТ РЕГЛ. (ЕС) 2017/625) ОБОБЩЕНИЕ НА КОНСТАТИРАНИТЕ НАРУШЕНИЯ:

Всички отбелязани нарушения (в колонката “не”) в подточките за всяко основно изискване се сумират и общия им брой се записва в колонката “не” срещу основното изискване. Този брой след това се ползва за попълване на обобщената таблица за извършените проверки през годината.

За всички констатирани нарушения е издадено предписание № ...../..... (образец ЗХОЖ – 5).

Настоящият контролен лист се издава на основание Наредба № 21 от 14 декември 2005 г. за минималните изисквания за защита и хуманно отношение при отглеждане на свине, в сила от 01.05.2006 г. Обн. ДВ. бр.5 от 17 януари 2006г., изм. ДВ. Бр.64 от 8 август 2006г.

Официален ветеринарен лекар: .....

/подпис и щемпел/

**Собственик/ползвател на обекта
или негов представител:**

.....

/име и фамилия/

адрес: .....

подпис: .....

Гр. ...., бул./ул. ” .....” №

+359 (0) ....., +359 (0)....., www.bfsa.egov.bg

Ниво 3, TPL-RED   Ниво 2, TPL-AMBER   Ниво 1, TPL-GREEN   Ниво 0, TPL-WHITE